

Muziek uit oud materiaal

Maak je eigen instrumenten!

Een voor een duwt Nathan uiterst geconcentreerd de witte boontjes door de kleine opening. Zijn tong hangt erbij uit zijn mond. In kinderdagverblijf Dol-fijn heerst een vrolijke, gespannen sfeer want... vandaag maken de 'groters' echte muziekinstrumenten! Volgende week is juf Esmée jarig en dan gaat de groep haar verrassen met een grote optocht van zelfgemaakte, versierde instrumenten. Nathan wil een instrument maken dat er heel mooi uitziet, maar ook goed klinkt en doet daarom extra zijn best.

Muziekinstrumenten hebben één ding met elkaar gemeen: ze maken geluid. Geluiden zijn luchtrillingen die ons oor kan waarnemen. De geluidstrilling begint bij een klankbron, zoals het vel van een trom of de boontjes in de tamboerijn

van Nathan, en die trilling plant zich voort door de lucht. Deze trilling wordt opgevangen door het trommelvlies in het oor en daarna door onze hersenen vertaald naar een geluid. De hoogte van een geluid hangt af van de trillingssnelheid per seconde: hoe hoger die snelheid (frequentie), hoe hoger het geluid.

Restmateriaal

Bij muziekinstrumenten wordt dus iets in trilling gebracht. Dit 'iets' kan van alles zijn: een kapotte ballon die over een leeg blikje gespannen is en waar je op trommelt, rijst in een woker die je schudt of de bodem van een leeg yoghurtpotje waar je met een stokje op slaat. Zo kun je zelf heel gemakkelijk muziekinstrumenten maken van restmateriaal. Hoe dit zelfgemaakte instrument klinkt, is afhankelijk van de vorm, van het materiaal en heel belangrijk, van de manier waarop je het instrument bespeelt.

Er zijn vele mogelijkheden om zelf instrumenten te maken. In kinderdagverblijf Dol-fijn hebben de leidsters gekozen voor dubbeltrommen, regenkokers en tamboerijnen. Deze zijn gemakkelijk door de kinderen zelf te maken en aan de benodigde materialen was, met behulp van wat ouders, eenvoudig te komen. En zo zit vandaag de oudste groep met grote precisie witte boontjes door een kleine opening te duwen, zodat die straks een mooi geluid maken. Terwijl de kinderen enthousiast doorwerken aan hun instrumenten, hoor je ze ondertussen zachtjes 'lang zal ze leven' zingen. •

Dubbeltrom

Benodigdheden:

- groot blik (van bijvoorbeeld babyvoeding)
- plakplastic
- lijm
- satéprikker
- grote houten kraal

Neem een groot (leeg) blik en beplak dit met plakplastic. Laat de kinderen er daarna leuke plaatjes en stickers op plakken zodat het een fleurig geheel wordt. Doe vervolgens lijm op het buitenste randje van het deksel en plak dit vast op het blik. Terwijl dit droogt, maak je een drumstokje door de grote houten kraal boven op de satéprikker te plakken. Wanneer beide droog zijn, kun je gaan drummen door of op de plastic bovenkant te slaan, maar ook door hem om te draaien en op de blikken onderkant te slaan. Zo heb je twee geluiden in één trom!

Tamboerijn

Benodigdheden:

- papieren borden
- nietmachine
- bonen of erwten
- linten van crêpepapier

Neem twee papieren borden en niet de randen aan elkaar. Laat een kleine opening over. Versier de borden met mooie kleuren en laat het drogen. Vul de borden via de kleine opening met bonen of erwten en bevestig, voordat je de opening dichtniet, nog twee mooie linten van crêpepapier aan de tamboerijn.

Regenkoker

Benodigdheden:

- posterkoker
- aluminiumfolie
- rijst
- lijm

Beschilder de posterkoker met stiften of verf. Neem de aluminiumfolie. Gebruik een lang stuk dat de dubbele lengte van je posterkoker heeft. Rol de aluminiumfolie aan de lange kant op zodat je een lang dun koord van ongeveer anderhalve centimeter krijgt. Het koord is nu twee keer zo lang als de koker die je gaat gebruiken. Schuif het aluminiumkoord nu helemaal, zigzaggend, in de koker.

Doe vervolgens een half kopje rijst in de koker. Andere materialen mogen ook, als ze maar heel licht van gewicht zijn. Plak de doppen van de posterkoker er nu met lijm stevig op. Door de koker telkens voorzichtig om te draaien, glijdt de rijst langs de aluminiumfolie. Dit veroorzaakt een regenachtig geluid. Je kunt ook de koker van een keukenrol nemen, die zorgt voor kortere regenbuien.

Informatie

Hermien Wiechers heeft als muziekpedagoog jarenlang gewerkt met kinderen. Onlangs verscheen haar boek *Muziekkriebels*, waarin zij 250 inspirerende muziekactiviteiten beschrijft. Naar aanleiding van verschillende thema's, zoals jaargetijden en vieringen, schreef Hermien zing-, dans- en muziekspellen. Erik van der Wurff componeerde bij de activiteiten prachtige muziek die op de cd achter in het boek is opgenomen. Onmisbaar voor iedereen die werkt met kinderen in de leeftijd van 0 tot 10 jaar!

Muziekkriebels, H. Wiechers en E. van der Wurff. Amsterdam: Uitgeverij SWP.